

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

доц. Старченко Л.В., студент Бардакова Є.О.

Відповідно до чинного законодавства, інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій. Джерелами фінансування інвестиційної діяльності можуть бути: власні фінансові ресурси; позичені фінансові ресурси; кошти, отримані від продажу цінних паперів, внески членів трудових колективів; кошти державного бюджету та місцевих бюджетів; кошти іноземних інвесторів. Інвестиції у відтворення основних фондів і на приріст матеріально-виробничих запасів здійснюються у формі капітальних вкладень.

Види інвестицій: інвестиції в основні засоби, інвестиції в нематеріальні активи, інвестиції у приріст матеріально-виробничих запасів, фінансові, інноваційні та інтелектуальні. Перші три види становлять реальні інвестиції підприємства.

Основними джерелами формування інвестиційних ресурсів на підприємствах є власні заощадження підприємств у формі нерозподіленого прибутку та амортизаційних відрахувань, а також заощадження інших національних та іноземних економічних суб'єктів, що прямо або опосередковано залучаються підприємством на ринку інвестиційного капіталу за допомогою різних методів та інструментів. При цьому фінансові інструменти залучення інвестиційних ресурсів доцільно поділяти на основні та допоміжні.

Проблема фінансового забезпечення має два аспекти: макроекономічний та мікроекономічний. На макрорівні фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств являє собою сукупність економічних відносин з приводу формування та подальшого перерозподілу інвестиційних ресурсів в країні. На мікроекономічному рівні фінансове забезпечення висвітлюється як сукупність економічних відносин з приводу формування на підприємстві фінансових ресурсів, необхідних для реалізації певних інвестиційних проєктів.

Основні принципи формування на підприємстві інвестиційних ресурсів: обов'язкова оцінка всіх можливих джерел фінансування; вибір методів залучення відповідно прийнятій стратегії підприємства; формування інвестиційних ресурсів відповідно плану інвестиційних витрат; достатність капіталу.

Основні критерії оцінки ефективності фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств: вартість капіталу, що інвестується; зміну кількісних та якісних показників фінансового стану підприємства, що від-

бувається в результаті додавання до існуючого капіталу підприємства нових фінансових ресурсів.

В практиці господарської діяльності підприємств застосовують два способи здійснення капітальних вкладень: підрядний і господарський. Підрядний спосіб - це проектування і здача проєктів під "ключ", коли підрядна організація займається підбором обладнання, замовляє і монтує його, запрошує різних субпідрядників. Господарський спосіб будівництва відрізняється тим, що підприємство організує самостійне будівельно-монтажне виробництво, поєднуючи в одній особі і замовника, і підрядника. Іноді вони отримують свій рахунок в банку і відокремлені засоби виробництва. В такому випадку вони перетворюються на підрядні організації, але часто діють у складі підприємства на правах підрозділу.

Довгострокові кредити банки надають підприємствам, у котрих немає або недостатньо власних коштів на розвиток виробництва, інфраструктури. Розмір кредиту визначається як різниця між вартістю будівництва і сумою власних коштів, що спрямовуються на це будівництво. Видаються, як правило, на строк від трьох до шести років. Довгостроковий кредит погашається позичальником з рахунку з коштів фонду нагромадження після виконання заходу, що кредитується.

У процесі оптимізації структури джерел фінансування інвестицій необхідно враховувати вплив, що здійснює структура додаткового капіталу на структуру сукупного капіталу підприємства і, відповідно, на показники, що від неї залежать. На цій основі головними критеріями оптимізації запропоновано вважати максимізацію коефіцієнту рентабельності власного капіталу підприємства, мінімізацію середньозваженої вартості капіталу та мінімізацію рівня фінансового ризику підприємства.

До суттєвих чинників, що не сприяють розвитку інвестиційної діяльності в Україні, слід віднести: недостатню економічну ефективність інвестиційних проєктів, низьку інвестиційну привабливість підприємств, слабкий державний захист капіталу інвесторів, відсутність ринкової інфраструктури і дієвих механізмів щодо здійснення інвестицій та повернення капіталу.

Що стосується за величиною частка витрат на створення чи оновлення активної частини основних фондів підприємств, то більшою є віддача капітальних вкладень. Найбільш істотний вплив на ефективність інвестицій справляють групи чинників, що визначають структуру і тривалість інвестиційно-відтворювальних процесів, ефектоутворюючу спроможність економічних методів управління ними з боку відповідних суб'єктів господарювання